

Zomernota Gemeente Laren 2025

Foto gemaakt door: Jan Vos

Inhoudsopgave

Zomernota Gemeente Laren 2025	1
Inhoudsopgave	4
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
Samenvatting	7
Uitvoering activiteiten	7
Financieel	7
1 Besturen en diensten verlenen in een veilig Laren	9
1.1 Burgerzaken en dienstverlening	9
1.2 Bestuurszaken	11
1.3 Openbare orde en veiligheid	13
2 Buitenruimte onderhouden in Laren.....	18
2.1 Ons natuurlijk kapitaal	18
2.2 Wegen, verkeer en vervoer	19
2.3 Afvalwater en waterhuishouding.....	23
3 Duurzaam en prettig wonen in Laren.....	24
3.1 Ruimtelijke ontwikkeling.....	24
3.2 Wonen en bouwen	26
3.3 Grondexploitatie.....	27
3.4 Milieu en duurzaamheid	28
3.5 Afval	31
4 Sporten, ontwikkelen en leren in Laren	32
4.1 Cultuur en media	32
4.2 Sport	33
4.3 Onderwijs.....	34
4.4 Gezondheid en participatie.....	35
5 Meedoen in Laren	39
5.1 Maatschappelijke ondersteuning	39
5.2 Inkomensregelingen en arbeid	40
5.3 Zorg voor jeugd	40
5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen.....	42
6 De algemene inkomsten en uitgaven van Laren	43
6.1 Algemene uitkering.....	43
6.2 Belastingen	43
6.3 Overhead	44
6.4 Treasury en resultaat	45

Inleiding

Voor u ligt de Zomernota 2025 van de gemeente Laren. De Zomernota is een bestuurlijke voortgangsrapportage en geeft een beeld van het verwachte resultaat (inhoudelijk en financieel) over het jaar 2025.

De zomernota is als volgt opgebouwd:

1. Samenvattend overzicht van de uitvoering van activiteiten (stoplichtenrapportage);
2. Samenvattend overzicht van het verwacht financieel resultaat 2025;
3. Eventuele risico's;
4. Per programma is een stoplichtenrapportage van de uitvoering van de activiteiten opgenomen met een toelichting;
5. Per programma zijn de (verwachte) afwijkingen ten opzicht van de begroting weergegeven. Daarbij is zoveel als mogelijke rekening gehouden met kosten en opbrengsten over de resterende tijd van het jaar die nog moeten worden verantwoord.

Eventuele aanpassingen in de investeringsplanning blijven buiten beschouwing van de Zomernota, maar worden meegenomen bij de begroting 2026. Aanpassingen in de investeringsplanning heeft namelijk geen financiële consequenties voor de begroting 2025.

Jeugdwet/Wmo

Om voor de Jeugdwet en de Wmo aan de wettelijke begrotingseisen van het BBV (Besluit, Begroting en Verantwoordingen) te kunnen voldoen moet de huidige begroting volgens de nieuwe taakvelden ingericht worden. Deze taakvelden zijn per 1 januari 2025 van kracht. Dit gaat om een neutrale begrotingstechnische wijziging die bij de Zomernota 2025 en de Begroting 2026 verwerkt wordt.

Eventuele financiële afwijkingen voor 2025 worden via een separaat raadsvoorstel voorgelegd. Dit gebeurt op basis van de werkelijke kosten tot en met het derde kwartaal. Op basis van de werkelijke kosten over de eerste helft van 2025 zien we op dit moment geen grote afwijkingen. De kosten tot en met het derde kwartaal geven een betrouwbaarder beeld van de uiteindelijke kosten. Dat heeft te maken met de opneinderegelgng van de Jeugdwet en Wmo, en de verwerkingsperiode van de declaraties.

Leeswijzer

De Zomernota 2025 is een bestuurlijke voortgangsrapportage op inhoudelijk en financieel gebied. In deze zomernota wordt alleen aandacht besteed aan de (te verwachte) afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting 2025.

Er wordt een toelichting verstrekt indien er in de uitvoering sprake is van een afwijking ten opzichte van de begroting. Onderwerpen die op schema liggen en waarvan de verwachting reëel is dat deze gehaald worden in 2025 worden niet verder toegelicht.

Aan de hand van de doelenbomen met de activiteiten geven we met de kleuren van de stoplichten aan in hoeverre de uitvoering van de activiteiten op koers ligt:

Indicator	Betekenis
Groen	Activiteit is/ zal worden gerealiseerd binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit.
Oranje	Risico dat de activiteit niet binnen de gestelde kaders wordt gerealiseerd. Bijsturing nodig.
Rood	Activiteit wordt niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Bij groen verloopt de activiteit volgens planning en zal naar verwachting binnen de gestelde kaders gerealiseerd worden. Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de zomernota een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

Samenvatting

Uitvoering activiteiten

De uitvoering van de programmabegroting 2025 ligt grotendeels op koers: van de 137 activiteiten waarin de programmabegroting 2025 is opgedeeld, verwachten we dat 97 activiteiten zonder meer volgens planning worden gerealiseerd ('groen'). Op 37 activiteiten is bijsturing nodig ('oranje') en van 3 activiteiten verwachten we dat deze niet binnen de kaders uit de programmabegroting 2025 kunnen worden gerealiseerd ('rood'). In onderstaand overzicht is het verloop van de activiteiten binnen de diverse programma's weergegeven.

Programma	aantal activiteiten	status		
		groen	oranje	rood
1. Besturen en diensten verlenen in een veilig Laren	40	32	7	1
2. Buitenruimte onderhouden in Laren	14	10	4	0
3. Duurzaam en prettig wonen in Laren	27	12	14	1
4. Sporten, ontwikkelen en leren in Laren	35	27	8	0
5. Meedoen in Laren	18	13	4	1
6. De algemene inkomsten en uitgaven van Laren	3	3	0	0
Totaal aantal activiteiten	137	97	37	3
Percentage	100%	71%	27%	2%

Financieel

Na de vaststelling van de begroting 2025 (november 2024) zijn er raadsvoorstellen geweest die een effect hebben op het begrotingssaldo 2025. In onderstaand overzicht is het effect op het begrotingssaldo 2025 weergegeven.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2025

Omschrijving	Inhoud	Bedrag	V/N
Begrotingsresultaat programmabegroting 2025 (november 2024)		195.770	N
Begrotingswijzigingen t.l.v. begrotingssaldo 2025			
1e begrotingswijziging	Projectleiding aanbesteding informatiesysteem	30.000	N
2e begrotingswijziging	September- en decembercirculaire 2024	-159.803	V
3e begrotingswijziging	Ontwikkelingen begroting 2025-2028 BEL Combinatie	306.146	N
Begrotingssaldo 2025 na wijzigingen		372.113	N

Saldooverklaring: (-) = voordelig resultaat; (+) = nadelig resultaat

De huidige stand van het begrotingssaldo, na wijziging van de vastgestelde begroting, bedraagt € 372.113.- nadelig. Dit saldo is de basis voor de verdere uitwerking van de Zomernota 2025.

Verwacht rekeningresultaat 2025

De Zomernota 2025 heeft een negatief resultaat van circa 0,228 miljoen euro. In onderstaand overzicht zijn de (totale) afwijkingen op programmaniveau weergegeven. De afwijkingen zitten met name in de programma's 1, 2 en 3 en zijn in de Zomernota nader toegelicht. Dit negatieve resultaat is incidenteel en wordt ten laste van de Algemene reserve gebracht.

Programma	Baten	Lasten	Saldo
1. Besturen en diensten verlenen in een veilig Laren	-	106.802	106.802
2. Buitenruimte onderhouden in Laren	-114.690	35.020	-79.670
3. Duurzaam en prettig wonen in Laren	-730.394	852.764	122.370
4. Sporten, ontwikkelen en leren in Laren	-	16.956	16.956
5. Meedoen in Laren	-	34.097	34.097
6. De algemene inkomsten en uitgaven van Laren	-765.955	793.452	27.497
Totaal	-1.611.039	1.839.091	228.052
Begrotingssaldo na wijzigingen			372.113
Verwacht rekeningresultaat 2025			600.165

Saldoverklaring; (-) = voordelig resultaat; (+) = nadelig resultaat

Na verwerking van de reeds genomen raadsbesluiten 2025 en de mutaties uit de Zomernota wordt het rekeningresultaat negatiever t.o.v. de eerder vastgestelde programmabegroting.

Saldo primitieve begroting 2025 – 2028	195.770
Begrotingswijzigingen 2025 met impact op het saldo (raadsbesluiten)	176.343
Zomernota 2025	228.052
Begrotingssaldo na Zomernota	600.165

1 Besturen en diensten verlenen in een veilig Laren

1.1 Burgerzaken en dienstverlening

We voeren het Programma Dienstverlening uit. Steeds meer diensten en producten zullen digitaal worden aangeboden. Insteek is digitaal waar het kan maatwerk daar waar nodig. In 2025 zullen we de adresonderzoeken intensiveren waarbij er structureel aandacht wordt besteed aan de leegstand en adresfraude.

Het aantal servicenormen zal in 2025 worden uitgebreid en via de website worden gecommuniceerd wat de resultaten zijn. We gaan gebruik maken van de Hostmanship-filosofie om zo onze klantvriendelijke dienstverlening te vergroten

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
1.1.1	Verbeteren van de dienstverlening en communicatie met de bewoners	1.1.1.1	We willen een goede communicatie met bewoners en ondernemers. We zijn goed bereikbaar en beschikbaar, en monitoren dat ook. Medewerkers zijn door middel van training nog meer in staat om de vraag achter de vraag te destileren in contact met de inwoner.	
		1.1.1.2	We willen de kwaliteit van onze dienstverlening blijven verbeteren via diverse kanalen, met als leidraad het handvest overheid-burger. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Medewerkers weten de benodigde informatie te vinden en verbeter punten te signaleren. Een onderdeel daarvan is het opleiden van de medewerkers Frontoffice en het toetsen en herschrijven van bestaande procedures.	
		1.1.1.3	We gaan gebruik maken van de Hostmanship-filosofie. In workshops (brainstormsessies) gaan we de Hostmanship-filosofie introduceren. Tijdens die sessies zoemen we dieper in op de verschillende pijlers en laden we de begrippen die daarbij horen.	
		1.1.1.4	De gemeente behoort adequaat, consequent en correct zaken af te handelen. Hiervoor zijn servicenormen ontwikkeld die vanaf 2022 gerapporteerd worden aan het Management Team en aan de Raad bij de zomernota en bij de jaarstukken. Communicatie, informatie en data zijn betrouwbaar, transparant en begrijpelijk. De uitkomsten van de meetwaardes service normen en MOR meldingen zijn een toets en sturingelement voor onze dienstverlening.	
		1.1.1.5	We passen ons taalgebruik aan naar begrijpelijk, formulieren worden simpeler en begrijpelijk gemaakt via het project “Communiceren met impact”.	

1.1.2	Data in de Basisregistratie Personen (BRP) is structureel van hoge kwaliteit.	1.1.2.1	Maandelijks wordt de BRP onderworpen aan een wettelijk verplichte controle vanuit de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RVIG) en waar nodig verbeterd.	
		1.1.2.2	Jaarlijks worden de BRP en het reisdocumenten uitvoeringsproces onderworpen aan een zelfevaluatie. Inhoud, proces en privacy worden gecontroleerd en geactualiseerd. We zorgen voor kennisoverdracht bij de medewerkers en bieden ruimte voor vakinhoudelijke trainingen.	
		1.1.2.3	We ontwikkelen een aanpak voor identiteitsfraude, ter voorkoming van het gebruik van de identiteit van een inwoner door criminelen. We gaan zorgen voor inzet van ondersteunende apparatuur en herhaal trainingen.	
		1.1.2.4	We implementeren een werkproces adresonderzoek, door samenwerking met partners om hiermee adresfraude terug te dringen. Een gekoppeld onderdeel is de leegstand aanpak.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
1.1.1.3	De sessies zijn lopende en worden waarschijnlijk medio september afgerond.
1.1.1.5	Dit wordt opgepakt in Q3 en Q4. Alle brieven uit I-burgerzaken gaan getoetst worden op B1 niveau.
1.1.2.4	De adresonderzoeken loopt goed, op het onderdeel Leegstand hebben we werk te verrichten dit is lopende.

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

1.2 Bestuurszaken

We willen op zoek naar een meer eigentijdse vorm van besturen, passend bij de krachtige samenleving van Laren. Als gemeente willen we ons hoge voorzieningenniveau vasthouden, en ook onze zelfstandigheid. De kracht van Laren is dat alles 'dichtbij' is. Daarom zoeken we nieuwe kansen en mogelijkheden om te verbinden én inwoners uit te nodigen zelf initiatief te nemen.

Inwonersparticipatie

In 2024 is er een participatienota opgesteld. Dit komt voort uit de wens van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren om gezamenlijk een nieuw participatiebeleid te ontwikkelen. Daarbij spelen diverse zaken een rol: maatschappelijke ontwikkelingen, de invoering van de Omgevingswet en de college- en coalitieakkoorden van de drie gemeenten. De participatienota biedt kaders en richtlijnen voor participatie in de gemeente. De manier waarop de gemeente de samenleving betreft bij hun plannen, projecten en beleid staat in deze nota centraal.

De doorontwikkeling hiervan is een continue proces dat ook in 2025 in verschillende facetten zijn beslag krijgt. De gemeentelijke organisatie (medewerkers en bestuur) zijn in staat om inwonersparticipatie op een doeltreffende manier in te zetten binnen oriënterende fasen, besluitvormings-, uitvoeringstrajecten en projecten. We werken met verschillende participatie- en communicatie-instrumenten en zetten deze zo goed mogelijk in. We dragen bij aan verkleining van de afstand tussen inwoners en gemeente/bestuur en benutten het potentieel in de samenleving.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
1.2.1	Laren is een vitale gemeente die de taken goed organiseert en financieel stabiel is.	1.2.1.1	In 2025 zetten we de koers verder in op een financieel gezonde organisatie en de eventuele noodzakelijke maatregelen om dit te behouden.	
		1.2.1.2	In 2025 houden we de bestaande maatschappelijke voorzieningen in stand. We voorzien geen grote wijzigingen. Wel wordt gewerkt aan nieuwe, meerjarige afspraken met onder andere Singer en SBL (De Biezem).	
1.2.2	We versterken de kracht van onze samenleving en zoeken samenwerking	1.2.2.1	We zetten de aanpak van Ons Laren voort, met het nieuwe participatiebeleid als leidraad. In 2025 organiseren we weer minstens 4 buurtbezoeken en een aantal open thematafels of andere themagerichte gespreksvormen met inwoners.	
		1.2.2.2		

		Om inwoners en ondernemers nog beter te betrekken maken we gebruik van een nieuw participatieplatform "Onslaren.nl" waarbij belanghebbenden laagdrempelig mee kunnen denken over gemeentelijke projecten. Een online participatieplatform is een krachtige aanvulling op de tot nu toe vaak gebruikte instrumenten waarmee we meer en andere groepen inwoners snel en op verschillende manieren kunnen betrekken. Het platform is bedoeld voor plannen, projecten en beleidstrajecten van het college/ de gemeente en wordt beheerd door de BEL Combinatie. Een online participatieplatform biedt verschillende manieren van interactie, zoals het geven van reacties, het liken van voorstellen, het plaatsen van een punt op de kaart, stemmen voor voorstellen, waarderen van voorstellen, een flitspeiling of langere enquête en het verzamelen van ideeën. We zetten het in als instrument ter aanvulling op andere vormen van participatie zoals fysieke inwonersbijeenkomsten en het inwonerspanel. Per onderwerp bekijken we welke mix van instrumenten optimaal is. Als we samenwerken met externe bureaus gebruiken zij ook het platform van onze gemeente. Kosten € 2.000 p.j.	
	1.2.2.3	We gebruiken de (tweejaarlijkse) beoordeling van de gemeente in het landelijke onderzoek 'Waar staat je gemeente' als maatstaf voor de inwonerstevredenheid en het vertrouwen in het gemeentebestuur.	
	1.2.2.4	De gemeenteraad wil beter te volgen zijn voor de inwoners. Daarom werken we aan een nieuw raadsinformatiesysteem en de mogelijkheid van videostreaming van de raads- en commissievergaderingen.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
1.2.1.1	We werken aan ombuigingen gericht op het uit de begroting halen van niet-essentiële kosten en uitgaven teneinde de begroting op langere termijn structureel in balans te houden.
1.2.1.2	De nieuwe, meerjarige afspraken met onder andere Singer en SBL krijgen dit najaar gestalte.
1.2.2.1	We hebben inmiddels drie buurtbezoeken afgelegd. In maart vond de startbijeenkomst plaats van de thematafel Duurzaamheid, en voor het zomerreces was er de thematafel Economie.
1.2.2.4	Het aanbestedingstraject voor een nieuw Raadsinformatiesysteem (RIS) is in mei 2025 gestart. De verwachting is dat dit voor de zomer van 2026 is geïmplementeerd. Het traject wordt extern begeleid door het bureau EPOS. Naast het terugbrengen van de nu gebruikte verschillende systemen is de verwachting dat het terugvinden van documenten door alle gebruikers, zowel intern als extern (de inwoners) eenvoudiger zal worden.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Bestuurszaken inhuur formatie (0,8 FTE): Omdat voor de functie voor bestuursassistent sinds 1 juni 2025 een vacature open staat, wordt ten behoeve van het kunnen uitvoeren van de taken, op deze functie ingehuurd totdat de vacature is ingevuld. De inschatting is dat de inhuur periode loopt tot 1 november 2025.	€ 75.000	Lasten	Nadeel
Representatiekosten afscheid burgemeester en benoeming nieuwe burgemeester: De burgemeester van Laren aanvaarde in het voorjaar van 2025 een functie voor de rol van burgemeester in een andere gemeente. De invulling van deze rol in Laren eindigde na deze bekendmaking binnen twee maanden. In de maanden mei en juni zijn zowel het afscheid georganiseerd als de procedure om te komen tot de benoeming van een nieuwe burgemeester opgestart.	€ 45.000	Lasten	Nadeel
Kabinetszaken inhuur projectbasis: Voor de regievoering en deels de uitvoering van de evenementen vallend onder Kabinetszaken huurt de gemeente Laren op projectbasis de expertise in.	€ 25.000	Lasten	Nadeel
Verhoogde verzekeringskosten: De verzekeringskosten zijn toegenomen. De stijging betreft o.a. aansprakelijkheidsverzekering van de gemeente.	€ 45.000	Lasten	Nadeel
Totaal	€ 190.000		

1.3 Openbare orde en veiligheid

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
1.3.1	Wij zetten in op een veilige en leefbare gemeente met betrokken inwoners en ondernemers. Deze opgave wordt steeds complexer. Wij zetten in op een zichtbaarheid, herkenbaarheid en aanspreekbaarheid en zetten in op een verbeterd veiligheidsgevoel door middel van preventie en het aanpakken van problemen. Dit vraagt een integrale aanpak met betrekking tot openbare orde, criminaliteit, overlast, ondermijning en onveilige situaties. Hiervoor zetten we in op preventie, signalering, interventie en handhaving. We sturen aan op voldoende inzet vanuit de eigen organisatie en op een goede samenwerking met de (veiligheids)partners.	1.1.3.1	Uitvoering geven aan het Integrale veiligheidsplan 2023 – 2026	

		1.1.3.2	Uitvoering geven aan de uitvoeringsplannen gericht op de prioriteiten Georganiseerde Ondernijdende Criminaliteit , Digitale veiligheid, High Impact Crime, Verkeersveiligheid en Zorg en Veiligheid (kwetsbare en jeugdige inwoners)	
		1.1.3.3	Uitvoering geven aan het Handhavings- en uitvoeringsprogramma	
		1.1.3.4	Aansluiten bij en invulling geven aan de prioriteiten van de Regionale Veiligheidsstrategie	
		1.1.3.5	Monitoren van de implementatie van de uitvoeringsplannen binnen de driehoek en het DVC	
		1.1.3.6	Aanpakken van zware woonoverlast op grond van de Wet aanpak woonoverlast door middel van het toepassen van bestuursdwang via de Algemene Plaatselijke Verordening en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	
		1.1.3.7	High Impact Crimes (HIC) zijn delicten met een grote materiele en/of immateriële schade veroorzaken en welke een grote impact hebben op slachtoffers, de directe omgeving van het slachtoffer en de samenleving als geheel. De huidige aanpak wordt gecontinueerd en blijvend gemonitord. Er wordt zowel preventief als repressief opgetreden samen met (georganiseerde) bewoners (bv BPV's of Whatsapp groepen), ondernemers, woningcorporaties en andere partners	
		1.1.3.8	Buurtpreventie verenigingen spelen een belangrijke rol in het signaleren van knelpunten en informeren van bewoners. Wij investeren in het bestendigen en actiever benutten van het netwerk	

		1.1.3.9	Wij intensiveren de inzet op de parkeerproblematiek, in het centrum en de schil rondom het centrum. Hierbij heeft parkeerproblematiek en verkeersveiligheid onze prioriteit	
		1.1.3.10	Vanwege de uitbreiding van het taakveld en prioritering in veiligheidsthema's investeren in extra OOV capaciteit	
		1.1.3.11	De Boa capaciteit blijft gehandhaafd op 3 Fte zodat wij voldoende kunnen inzetten op signaleren en preventieve en repressieve handhaving.	
1.3.2	Wij zorgen voor een vangnet voor onze kwetsbare inwoners.	1.3.2.1	Intensiveren de verbinding tussen Zorg en Veiligheid. Er is structureel overleg met relevante partners over dossier die op het snijvlak complexere overlast- en criminaliteitsdossiers zitten en waarbij sprake is van een doelgroep waar zowel zorg- als strafmaatregelen moeten worden ingezet om te komen tot een veilige leefsituatie voor zowel de persoon, zijn gezinssysteem en de directe omgeving.	
		1.3.2.2	Intensiveren van en uitvoering geven aan de persoonsgerichte aanpak voor personen met onbegrepen gedrag in samenwerking binnen het zorg- en veiligheidsdomein.	
		1.3.2.3	Wij investeren in het jeugdnetwerk waarbij onder andere het interventieteam HBEL), Politie en Versa jongerenwerk en het Jeugd en gezinsteam Eemnes zijn aangesloten. Er vindt structureel overleg plaats over jeugd- en – criminaliteit. Indien nodig wordt er een traject ingezet waarbij de zorg en veiligheidskaders worden geboden om een basis en structuur te bieden. Hierbij kan instroom in de Persoonsgerichte aanpak of inbreng in het veiligheidshuis een middel zijn om een vangnet te kunnen bieden	
1.3.3	We bestrijden georganiseerde criminaliteit regionaal en lokaal	1.3.3.1	Het opstellen van een plan van aanpak ondermijning welke loopt naast de doelstellingen vanuit het uitvoeringsplan en het (door)ontwikkelen van bijbehorende beleidsstukken. Waar mogelijk zal er regionaal opgetrokken worden ter voorkoming van een waterbedeffect.	
		1.3.3.2		

			Vergroten van onze slagkracht tegen ondermijnende criminaliteit door deelname aan het Bestuurlijk Interventie Team (BIT) en deelname aan een onderzoek naar het oprichten van een regionaal Bibob Expertise Team (BET).	
		1.3.3.3	Uitvoering geven aan de aanbevelingen uit het project Jonge Aanwas.	
1.3.4	Wij zetten in op bestrijding van Digitale criminaliteit en focussen ons hierbij onder andere op horizontale fraude en slachtofferschap van ouderen en jongeren.	1.3.4.1	Werken naar een gestructureerde, preventieve aanpak zodat slachtofferschap wordt beperkt. Daarnaast willen we oplossingen bieden bij (potentiële) digitale ordeverstoringen en criminaliteit gericht op senioren, jongeren en mkb'ers.	
		1.3.4.2	Uitvoering geven aan de regionale aanpak van digitale veiligheid waarbij horizontale fraude (fraude tussen particulieren onderling), alsmede andere vormen van digitaal grensoverschrijdend gedrag centraal staan.	
1.3.5	Wij zetten in op een zichtbare en aanspreekbare boa's die aanwezig op de hotspots (locaties) tijdens de hottimes (tijdstippen)	1.3.5.1	Wij investeren in meer focus te leggen in resultaten bij de aansturing van onze boa's. Hiervoor ontwikkelen wij een dashboard om over actuele informatie te beschikken en hierop te sturen. Daarnaast worden (werk)processen (nader) beschreven. Ook zetten wij in op de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van onze boa's. Dit heeft als doel bij te dragen aan een efficiënte, eenduidige en transparante werkwijze	
1.3.6	Wij zetten ons in voor een daadkrachtige en slagkrachtige Veiligheidsregio, crisisorganisatie en brandweerorganisatie.	1.3.6.1	Vanuit de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek zijn er vier strategische doelen benoemd die de komende jaren prioriteit hebben. Dit zijn: een veilige leefomgeving, toekomstbestendige crisisbeheersing, toekomst bestendige brandweezorg en een wendbare organisatie. Deze doelen worden vertaald in een aantal speerpunten. Hierbij kan gedacht worden aan vitale repressie brandweerposten door versterking van informatiemanagement, de doorontwikkeling van planvorming en vakbekwaamheid, het versterkingsprogramma vakbekwame crisisfunctionarissen bevolkingszorg en de uitwerking van het Veiligheidsinformatiecentrum Flevoland/ Gooi en Vechtstreek.	
		1.3.6.2		

			Lokaal ligt het accent met name op Opleiden, Trainen, Oefenen en het up to date houden van de crisisorganisatie organisatie. Leden van de regionale en lokale crisisorganisatie dienen zo goed als mogelijk voorbereid te worden op de bestrijding van een ramp of crisis. Het is dan ook van belang om voldoende te oefenen en kennis op te doen. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er budget beschikbaar om te oefenen en te trainen. Zo ontstaat er routine en ervaring die nodig is om crises en andere acute (bestuurlijke) issues doeltreffend ter hand te nemen. Wij zullen er alles aan doen om onze vrijwillige brandweer te behouden.	
		1.3.6.3	In regionaal verband wordt ingezet op specifieke beleidsthema's. Hierbij kan gedacht worden aan het versterken van de veiligheidsregio en de crisisbeheersing, de doorontwikkeling Bevolkingszorg, informatieveiligheid en de transitie van de regionale meldkamer naar Midden- Nederland.	
1.3.7	Evenementen zijn passend en verlopen veilig	1.3.7.1	Het evenementenbeleid is geactualiseerd. Dit zal begin 2025 aan de raad worden voorgelegd. (Zie ook programma EZ) Vrijwilligersorganisaties hebben moeite om zelf voldoende verkeersregelaars te vinden en op te leiden. Daarom gaan we hen vanaf 2025 ondersteunen door als gemeente de inzet van verkeersregelaars te vergoeden. We blijven in 2025 als gemeente verkeersregelaars aanbieden voor maatschappelijke en nationale evenementen, zoals 4 mei herdenking, Sint Jansprocessie, Sinterklaasintocht.	
1.3.8	Wij zetten in op actuele regelgeving	1.3.8.1	Met scherpere regelgeving, zoals het aanpassen en aanscherpen van huidig beleid en het opstellen van nieuw beleid werpen wij een extra barrière op tegen criminaliteit.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
1.3.3.1	Bibob is afgerond, Damoclesbeleid moet worden herzien. Het stuk ligt al klaar ter beoordeling bij het OM. Planning is dat dit in Q3 afgerond is.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek: Het betreft hier een creditnota 2024 die bij de jaarrekening 2024 bekend is geworden.	€ -83.198	Lasten	Voordeel
Totaal	€ -83.198		

2 Buitenruimte onderhouden in Laren

2.1 Ons natuurlijk kapitaal

De raad maakte eind 2024 de keuze voor het kwaliteitsniveau van het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de keuze van de raad wordt 2025 gebruikt om de bestekken voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte voor de komende jaren op de markt te zetten.

In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan het vastgestelde Beleidsplan Spelen en het Beheerplan Groenbeleid. Tevens zal in 2025 het Beheerplan Beschoeiingen opgesteld worden.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
2.1.1	Aanleg en onderhoud Speelruimteplan	2.1.1.1	In 2024 is het Speelruimteplan Laren 2024-2033 vastgesteld. Vanaf 2025 werken we hiermee aan de verbetering van de (in)formele speelvoorzieningen tegen acceptabele aanleg- en onderhoudskosten. Goed ingerichte speelplekken dragen namelijk bij aan sportieve, motorische, culturele en sociale ontwikkeling voor jong en oud, de uitgangspunten van de Sportvisie.	
2.1.2	IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte	2.1.2.1	Het optimaal inrichten en onderhouden van het groen in de openbare ruimte. Hiervoor benoemen we per onderdeel het areaal en stellen we, waar nodig (opnieuw), de kwaliteitsnorm vast. In 2025 geven we de ontwikkeling verder vorm op welke wijze en door wie de openbare ruimte zal worden onderhouden. Daarnaast zullen de verbindingen worden gelegd met de beheerplannen wegen, riolering, civiele kunstwerken.	
2.1.3	We benaderen het onderhoud van groen en grijs integraal en betrekken inwoners.	2.1.3.1	Onderhoudsprojecten zijn een grote kostenpost en wegen gaan daarna weer tientallen jaren mee. Wanneer we investeren moet de afweging daaronder dus toekomst bestendig zijn. In 2024 is het nieuwe wegenbeheerplan door de raad vastgesteld.	
		2.1.3.2	In 2023 is het Groenplan vastgesteld. In de periode 2025 – 2028 voeren we de daarin genoemde projecten uit, te weten:	
2.1.4	Een goede dekking van geschikte en bereikbare (in)formele speelvoorzieningen tegen acceptabele aanleg- en onderhoudskosten.	2.1.4.1	Elk jaar wordt een deel van de speelplekken aangepakt. Het Speelruimteplan Laren 2024-2033 en bijbehorend uitvoeringsplan zijn daarbij uitgangspunt.	
2.1.5	Het bosplantsoenareaal is gezond, veilig en goed onderhouden	2.1.5.1	We gaan uit van twee fasen: 1. Inventariseren de huidige staat van onderhoud. Op basis daarvan maken we een plan van aanpak voor de inhaalslag en voor structureel onderhoud en boomveiligheidscontrole, inclusief kostenraming. 2. Uitvoering incl. participatie.	

2.1.6	Opstellen beheerplan Beschoeiingen (nieuw)	2.1.6.1	Tijdens het opstellen van de begroting 2025 wordt gewerkt aan een nieuw beheerplan voor de periode 2025 - 2029. Vaststelling door de raad volgt.	
-------	---	---------	--	---

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
BTW compensatie GNR: De bijdragen aan het GNR valt lager uit, omdat het GNR de gemeente een vergoeding betaald over de BTW-kosten die zij maken. Deze vergoeding wordt in mindering gebracht op de bijdrage.	€ -25.980	Lasten	Voordeel
Totaal	€ -25.980		

2.2 Wegen, verkeer en vervoer

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen	Activiteiten
2.2.1	2.1.1.1

	IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte		Het optimaal inrichten en onderhouden van het groen in de openbare ruimte. Hiervoor benoemen we per onderdeel het areaal en stellen we, waar nodig (opnieuw), de kwaliteitsnorm vast. In 2025 geven we de ontwikkeling verder vorm op welke wijze en door wie de openbare ruimte zal worden onderhouden. Daarnaast zullen de verbindingen worden gelegd met de beheerplannen wegen, riolering, civiele kunstwerken.1. We benaderen het onderhoud van groen en grijs integraal en betrekken inwoners.a) We geven uitvoering aan het wegenbeheerplan. 2. We pakken knelpunten in parkeerdruk en overlast aan. We maken het prettiger om andere vervoermiddelen dan de auto te gebruikena) Vooruitlopend op nieuw verkeersbeleid gaan we experimenteren om te kijken hoe maatregelen in de praktijk uitpakt. In 2023 leidde dat onder andere rond Singer (Hein Keverweg) en op de Nieuweweg (bij evenementen) tot aanpassingen. In 2024 is er een proef gedaan met eenrichtingverkeer op de Rijt. Ook is een pilot voorbereid voor een pendelbus voor Singer. En bijvoorbeeld een uitbreiding van de fietsenstalling voor het Brinkhuis. We geven daarbij duidelijk aan hoe we evalueren en vervolgstappen bepalen. Ook in 2025 blijven we experimenten doen om beleid in de praktijk uit te proberen.b) Zwaar vrachtverkeer door het dorp en voor bevoorrading zorgt voor overlast en een gevoel van onveiligheid. In 2024/ 2025 verkennen we (mogelijk aan een thematafel) welke maatregelen mogelijk zijn om dit te beperken, zodat het in het nieuwe verkeersbeleid wordt meegenomen.c) De gemeente stuurt op dit moment maar beperkt op OV en fietsgebruik. De middelen en invloed zijn ook beperkt, maar in 2025 verkennen we (onder andere met de jongerenraad) welke maatregelen we kunnen nemen om OV en fietsen aantrekkelijker te maken. Voor het stimuleren van fietsgebruik werken we regionaal samen. Daarnaast moet besluitvorming plaatsvinden over de wenselijkheid van doorfietsroutes door het dorp.d) Samen met de regiogemeenten verbeteren we de kwaliteit van het busstation bij Crailo in Blaricum. We breiden in 2025 de fietsenstallingen uit, verbeteren de bereikbaarheid van de stalling en zorgen voor een prettigere beleving voor de reiziger. Hiervoor is een budget van 11.174 euro opgenomen als bijdrage namens gemeente Laren.	
2.2.2	In 2025 is Laren Regenklaar	2.2.2.1		

			In 2025 worden de laatste onderwerpen vanuit realisatieplan van Laren Regenklaar afgerond. Daarmee wordt een mooie samenwerking tussen inwoners en gemeenten afgesloten. Nieuwe ontwikkelingen en zienswijze die door het nieuwe water- en rioleringsprogramma 2024-2028 aan de orde zijn gesteld worden in de komende jaren afzonderlijk of binnen reconstructieprojecten verwerkt en uitgevoerd.	
2.2.3	Civiele kunstwerken	2.2.3.1	Tijdens het opstellen van de begroting 2025 wordt gewerkt aan een nieuw beheerplan voor de periode 2025 - 2029. Vaststelling door de raad volgt. Vooralsnog zijn de budgetten van de begroting 2024 aangehouden. In Laren bevinden zich in totaal 18 civiele kunstwerken.	
2.2.4	Vaststellen verkeersvisie 2035	2.2.4.1	Begin 2025 wordt voor de BEL gemeenten de Verkeersvisie 2035 als nieuw integraal beleidsplan voor verkeer en vervoer vastgesteld, waarin aandacht wordt besteed aan thema's als:- Autoluw met meer aandacht voor langzaam verkeer en verblijven.- Landelijke beleidsthema's: GOW 30, Doorfietsroutes, Regionaal mobiliteitsplan (RMP) en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).	
2.2.5	Opstellen van een uitvoeringsprogramma	2.2.5.1	Het uitvoeringsprogramma bevat projecten die uitvoering geven aan de in de verkeersvisie 2035 omschreven doelen.	
2.2.6	Regionale verkeersprojecten	2.2.6.1	Binnen de Regio loopt een aantal projecten welke in de komende jaren aan de raden zullen worden voorgelegd:- Strategisch plan verkeersveiligheid (SPV);- Nationaal toekomstbeeld Fiets/ Doorfietsroutes;- Regionaal Mobiliteitsplan (RMP);	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
2.1.1.1	1. Onderhoud van groen en grijs wordt standaard integraal benaderd. En gepland werk in openbare ruimte communiceren we ook altijd aan inwoners.a) We even uitvoering aan het wegenbeheerplan (1a kan worden aangemerkt als groen: gerealiseerd).2. Op basis van meldingen bekijken we enerzijds of parkeeroverlast (of -druk) met maatregelen kan worden verholpen. Anderzijds wordt met de verkeersvisie ingezet op het reserveren van meer ruimte voor fietser en voetganger.a) - Op het parkeerterrein bij Singer is een proef gedaan met een blauwe zone. De intentie is de blauwe zone definitief te maken. De besluitvorming daarvoor is nog in voorbereiding.- Eenrichtingverkeer op De Rijt is inmiddels definitief ingesteld.-Voorbereidingen zijn getroffen voor een pendelbus voor Singer. Door de komst van buslijn 321 vanuit Eemnes door Laren richting Amsterdam-Zuid is het laten rijden van de pendelbus minder noodzakelijk.-De fietsenstalling bij het Brinkhuis is gerealiseerd.b) Waar ervaren overlast van vrachtverkeer ook aangetoond wordt met data, gaan we aan de slag met het verminderen daarvan. Dat betreft maatwerk.c) Vanuit de verkeersvisie is uitgangspunt om meer ruimte en veiligheid te creëren voor fietsen en voetgangers. Dat komt bijvoorbeeld tot uiting door toepassing van fietsstroken op ontsluitende wegen (als het 30km deel van de Eemnesserweg) en realisatie van meer fietsparkeergelegenheid (zoals is gedaan bij het Brinkhuis). In regionaal verband wordt meegedaan aan de realisatie van doorfietsroutes die gedeeltelijk door Laren leiden.d) Verbetering van de bushalte Crailo inclusief uitbreiding fietsparkeergelegenheid is in voorbereiding. Aanvang van de uitvoering van het werk is voorzien vanaf Q4 2025.
2.2.4.1	De ontwerp Verkeersvisie gemeente Laren is vrijgegeven voor het indienen van zienswijzen. Vaststelling van de definitieve verkeersvisie gebeurt naar verwachting in Q4 2025.
2.2.5.1	Er is bij het opstellen van de ontwerp Verkeersvisie ook een concept uitvoeringsprogramma opgesteld. Vaststelling daarvan moet nog plaatsvinden.
2.2.6.1	De genoemde projecten zijn zeer lang lopende (regionale en landelijke) verkeersprojecten / -programma's die niet binnen een aan te geven termijn gereed zijn voor besluitvorming.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Toezicht kabels en leidingen: Wanneer kabel- en nutsbedrijven kabels en leidingen aanleggen in gemeenteground is toezicht noodzakelijk om hogere lasten van de buitenruimte te voorkomen. Bedrijven worden nu direct gecontroleerd op uitvoerend werk en indien nodig aangemaand om gebreken te herstellen. Er wordt een overschrijding verwacht van circa € 50.000. Lasten worden vooralsnog incidenteel opgenomen in afwachting het voorstel om het toezicht op kabels en leidingen te vergroten.	€ 50.000	Lasten	Nadeel
Degeneratiekosten kabels en leidingen (extra baten): Hogere baten wegens doorbelasten van extra lasten vanwege ondeugdelijke uitvoering van werkzaamheden door een aannemer.	€ -45.000	Baten	Voordeel
Extra lasten ivm degeneratiekosten: In verband met ondeugdelijke uitvoering van werkzaamheden door een aannemer heeft de gemeente extra lasten gehad. Voor deze extra lasten wordt een vergoeding (100%) ontvangen.	€ 45.000	Lasten	Nadeel
Energiekosten openbare verlichting: Op basis van de huidige maandtermijnen wordt een onderschrijding verwacht. De tarieven (prijs) staan vast tot het einde van het contract (31-12-2025). Daarna wordt energie opnieuw aanbesteed. Een deel van de verwachte onderschrijding wordt afgeraamd in verband met de onzekerheid over het verbruik (hoeveelheden) en het opstellen van een verlichtingsplan.	€ -40.000	Lasten	Voordeel

Onderhoudskosten openbare verlichting: Onderhoudskosten zijn afhankelijk van het aantal calamiteiten. Net als in 2024 vallen de lasten tot nu toe mee. In 2026 wordt gestart met de vervanging van masten en armaturen, zodat ook in de daarop volgende jaren lagere onderhoudslasten wordt voorzien.	€ -50.000	Lasten	Voordeel
Opstellen LIOR en actualiseren wegenlegger: In 2025 wordt het LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte) aangeschaft. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het actualiseren van de wegenlegger. Beide activiteiten worden uitgevoerd in BEL verband en er is geen budget beschikbaar.	€ 30.000	Lasten	Nadeel
Uitvoeringsplannen groenplan 2025: Groenplannen zijn opgenomen in de investeringsplanning van de programmabegroting 2025. Formeel betreft het echter exploitatieposten. In de kadernota 2026 zijn de plannen als p.m. post opgenomen voor 2026 t/m 2028. In de zomernota 2025 wordt het jaarbedrag van 2025 opgevoerd. In 2025 worden twee plannen opgesteld.	€ 26.000	Lasten	Nadeel
Totaal	€ 16.000		

2.3 Afvalwater en waterhuishouding

Water- en rioleringsprogramma (WRP)

In 2025 wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde beleidsplan water- en rioleringsprogramma (WRP).

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
2.3.1	Klimaatbestendige buitenruimte	2.3.1.1	Aanpak water- en rioleringsprogramma waarbij integraal wordt meegelift met reconstructies

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Belasting rioolrechten: Bij het opstellen van de programmabegroting 2025 zijn de opbrengsten rioolrechten op basis van prognoses vanuit de gemeente Huizen berekend. De definitieve cijfers zijn in het begrotingsproces niet eerder beschikbaar. In 2025 leidt dit tot hogere opbrengsten.	€ -69.690	Baten	Voordeel
Totaal	€ -69.690		

3 Duurzaam en prettig wonen in Laren

3.1 Ruimtelijke ontwikkeling

Omgevingswet

In 2025 wordt de Omgevingsvisie vastgesteld. In het Omgevingsplan worden vanaf 2025 eerst een aantal algemene thema's gewijzigd. Vervolgens zal jaarlijks (vanaf 2026-2027) een wijziging per deelgebied (woongebied, bedrijventerrein, landelijk gebied etc.) door de raad worden vastgesteld.

Locatieonderzoek woningbouw

Het onderzoek naar potentiële woningbouwlocaties is in 2024 afgerond. Afhankelijk van het besluit van de raad hierover wordt een start gemaakt met uitvoering en/of wordt samengewerkt met ontwikkelaars/initiatiefnemers om tot uitvoering te komen in 2025.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
3.1.1	Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, een goede ruimtelijke ordening.	3.1.1.1	Bij alle (Inbreidings)locaties geldt de voorwaarde dat ze stedenbouwkundig passen in de omgeving.	
		3.1.1.2	Bij de realisatie van minimaal 9 woningen, wordt een evenwichtige samenstelling van de woningcategorieën nagestreefd, passend bij de woonvisie.	
3.1.2	Implementeren van de Omgevingswet	3.1.2.1	Het ruimtelijk beleid wordt vormgegeven door de vaststelling van de Omgevingsvisie. Vervolgens wordt dat beleid concreet gemaakt door middel van de vaststelling van het Omgevingsplan.	
3.1.3	We willen dat de watergang Gooiergracht voldoende capaciteit heeft voor het bergen en verwerken van hevige regenval en dat de waterbodem door het waterschap Amstel, Gooi en Vecht wordt gesaneerd. We willen tevens dat de watergang een aantrekkelijke uitstraling behoudt, met meer aandacht voor biodiversiteit en versterking van de cultuurhistorische waarden.	3.1.3.1	Samen met waterschap Amstel, Gooi en Vecht een Inrichtingsplan en een uitvoeringsplan opstellen voor: het saneren van de waterbodem, het realiseren van extra waterberging en dras/nat gebieden, het aanpassen van het waterbodempromiel, het verbeteren van diverse oevers en, in beperkte mate, het versterken van cultuurhistorische waarden en recreatieve functies. We halen daarvoor ook ambities en verwachtingen op van andere stakeholders. Het waterschap AGV is o.a. verantwoordelijk voor het saneren van de waterbodem en het waterhuishoudkundig functioneren en inrichten van de watergang.	
3.1.4	De Omgevingsvisie biedt een integrale blik op de ontwikkeling van de gemeente en dient als onderbouwing van omgevingsplannen. In de omgevingsvisie wordt duidelijk waar we woningbouw, bedrijvigheid, natuur en verblijf willen accommoderen en hoe we	3.1.4.1	Door, in aanvulling op eerdere participatie in 2023 en 2024, een ontwerp-omgevingsvisie voor te leggen aan de samenleving.	

	daar balans in vinden. In 2025 wordt het proces afgerond en de Omgevingsvisie definitief vastgesteld.			
		3.1.4.2	Door eventuele inspraakreacties op de ontwerp-omgevingsvisie te verwerken en de raad voor te stellen de omgevingsvisie vast te stellen.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
3.1.1.2	Bij elk nieuwbouwproject stuurt de gemeente op het toevoegen van voldoende betaalbare woningen en wijst initiatiefnemers op de ambities uit de woonvisie.
3.1.2.1	De Omgevingsvisie wordt naar verwachting in Q4 van 2025 vastgesteld.
3.1.3.1	Waterschap AGV heeft meer tijd nodig voor het opstellen van een watergebiedsplan voor de Gooiergracht dan vooraf was gepland/verwacht. Dit is een belangrijke basis om vervolgens een inrichtings- en uitvoeringsplan op te kunnen stellen.
3.1.4.2	Inspraakperiode start naar verwachting in de zomerperiode, waarna de zienswijzen worden verwerkt in een zienswijze nota en eventuele aanpassingen worden verwerkt in een definitieve versie van de omgevingsvisie die voor het einde van 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Tijdelijk projectteam omgevingswet: Dit betreft de bijdrage aan de BEL Combinatie voor het tijdelijk projectteam omgevingswet, zodat de wettelijke verplichting m.b.t. de omgevingswet geïmplementeerd kan worden.	€ 78.500	Lasten	Nadeel
Implementatie omgevingswet: Voor de omgevingswet is het noodzakelijk om omgevingsvisies en omgevingsplannen op te stellen. Hiervoor worden externe bureaus ingehuurd, om deze transitie te begeleiden.	€ 69.000	Lasten	Nadeel
Totaal	€ 147.500		

3.2 Wonen en bouwen

Woonbeleid

In de Woonvisie Laren 2023-2027 zijn de speerpunten op het gebied van wonen opgenomen. Hierbij zijn de ambities en doelstellingen uit het coalitieakkoord van Laren meegenomen. De komende jaren focussen we ons op het inlopen van het tekort aan (betaalbare) woonruimte en het verbeteren van de doorstroming. We willen de woningvoorraad nu en in de toekomst, zo goed mogelijk afstemmen op de woonwensen van onze inwoners.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt deze woonvisie een volkshuisvestelijk programmaonderdeel van de Omgevingsvisie. In het Uitvoeringsprogramma behorende bij de woonvisie zijn acties en maatregelen opgenomen die in 2025 worden uitgewerkt.

We onderzoeken in 2025 de inzet van een vereveningsfonds (sociaal compensatiefonds) en kijken naar mogelijkheden om -binnen nader op te stellen kaders- woningen en kavels te splitsen.

Crailo

Bij Crailo bouwen we, in samenwerking met de gemeenten Hilversum en Gooise Meren, circa 590 woningen passend bij de woningbehoefte en binnen de grondexploitatie. Voor de gemeente Laren realiseren we circa 58 woningen, waarvan 1/3 in het sociale huursegment.

Harmen Vosweg

De woningen zijn medio 2024 opgeleverd en de gronden zijn eind 2024, met de aanplant van groen, woonrijp. De GREX kan in 2025 worden afgesloten.

Ligweide

De 10 hofwoningen worden in 2025 opgeleverd. De start van de bouw van 4 twee-onder-een-kapwoningen is gepland voor begin 2025. De woningen worden volgens de planning in 2026 opgeleverd.

7 sociale huurwoningen Eemnesserweg

De start van de bouw van deze woningen is gepland voor 2025.

Caliskamp

Het gaat om de bouw van 35 tot 45 woningen. In 2025 zal hiervoor of middels een Buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA) fasegewijs een vergunning worden verleend dan wel het omgevingsplan gewijzigd.

Inbreidingsplannen G&O bij Smeekweg en Erfgooiersdwarsweg

In overleg en samenspraak met bewoners en belanghebbenden worden de stedenbouwkundige plannen voor de bouw van sociale huurwoningen (inbreiding) door de raad vastgesteld. Vervolgens wordt gestart met een ruimtelijke procedure tot verlening van de omgevingsvergunningen.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Op 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging in werking getreden. De rol van de gemeente is veranderd in een meer procesmatige rol, maar dan wel één met verantwoordelijkheden. Door de verplaatsing van een deel van de werkzaamheden naar marktpartijen zullen de gemeentelijke inzet en legesinkomsten deels komen te vervallen en gereduceerd worden. In 2025 zal worden geëvalueerd welke impact de Wkb heeft op de gemeentelijke inzet alsmede de legesinkomsten. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze evaluatie kan er, indien noodzakelijk, worden bijgestuurd.

Uitvoeringsprogramma VTH 2025

In 2024 is gestart met een evaluatie van de U&H strategie alsmede het Uitvoeringsprogramma VTH 2024. Hieruit blijkt dat niet alle doelen concreet of meetbaar zijn geformuleerd. Hierdoor kunnen resultaten niet goed worden gemeten. In 2025 wordt weer (zoals ieder jaar) een Uitvoeringsprogramma VTH opgesteld met daarin een set indicatoren om SMART meetbaar te maken of de gestelde doelen uit het Uitvoeringsprogramma worden gerealiseerd.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
3.2.1	Inlopen van het tekort aan betaalbare woonruimten.	3.2.1.1	Bouwen van woningen op diverse locaties in Laren conform de door de raad vastgestelde resultaten van het locatieonderzoek woningbouw.	
		3.2.1.2	Nieuwbouwprojecten dragen bij aan de ambities uit de Woonvisie en voldoen aan de betaalbaarheidseisen (tenminste 66% betaalbaar).	
3.2.2	Inzetten op passende huisvesting, passend bij de behoefte.	3.2.2.1	We voegen woningen toe in verschillende prijssegmenten en diverse woningtypen. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor het stimuleren van de doorstroming.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
3.2.1.1	Initiatieven die worden ingediend worden beoordeeld conform de door de raad vastgestelde resultaten van het locatieonderzoek en zullen -voor zover van toepassing- voor besluitvorming worden voorgelegd.
3.2.1.2	Bij elk nieuwbouwproject wordt gekeken naar het programma en hoe het plan bijdraagt aan de ambities uit de woonvisie.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Opbrengst grondverkoop: De gemeente heeft diverse gronden verkocht aan Liander in verband met het plaatsen van trafo stations. Daarnaast heeft een aflossing van een zekerheidshypotheek ook geleid tot dit positieve voordeel.	€ -205.000	Baten	Voordeel
Leges en rechten - omgevingsvergunning: Er zijn minder grote projecten en omgevingsvergunningen afgegeven dan begroot.	€ 149.870	Baten	Nadeel
Leges en rechten - welstand: Leges worden niet meer separaat bij inwoner in rekening gebracht maar wordt onder de leges omgevingsvergunning in rekening gebracht. Hier is een percentage van 0,3% voor berekend.	€ 30.000	Baten	Nadeel
Totaal	€ -25.130		

3.3 Grondexploitatie

In Laren is de nog te vergeven ruimte zeer schaars, met weinig speelruimte voor ontwikkelingen. Het grondbeleid voor de gemeente, vastgelegd in de nota Grondbeleid (2020), is vooral gericht op de regisserende functie van de gemeente. De gemeente heeft een belangrijke taak op het gebied van het behoud van de leefbaarheid en het karakter van de gemeente en de versterking van de aanwezige kwaliteit. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
3.3.1	Bij eigen woningbouwontwikkelingen: In principe een positief saldo, tenzij er alleen of bijna alleen huurwoningen worden gerealiseerd.	3.3.1.1	Grondexploitaties worden bij substantiële wijzigingen geactualiseerd voorgelegd aan de raad.	
3.3.2	Bij woningbouwontwikkeling van derden, tenminste kostenneutraal voor de gemeente	3.3.2.1	Anterieure exploitatie-overeenkomsten regelen kosten die niet door bouwleges worden gedekt.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

3.4 Milieu en duurzaamheid

In het programma milieu zijn de 'klassieke' milieutaken, zoals riolering en vuilnisophaal opgenomen, maar ook nieuwe zoals luchtkwaliteit. Voor het duurzaamheidsbeleid sluiten we aan bij het landelijk klimaatakkoord en zetten daarom extra in op duurzaamheidsmaatregelen, die zijn vastgelegd in het 'Koersdocument duurzaamheid en klimaat', dat de raad in 2023 heeft vastgesteld. In 2025 ronden we 'Laren Regenklaar' af, waarmee de gemeente voorbereid wordt op extreme(re) regenval.

Het programma Laren Regenklaar werkt aan klimaatadaptatie: we zorgen dat meer regenwater in de bodem wordt opgevangen, zodat de rioleringen niet vollopen bij grote buien. Ook de inzet op klimaat- en duurzaamheidsbeleid vallen onder dit programma. In deze raadsperiode wordt daar extra op ingezet.

Milieuaspecten krijgen steeds meer een rol in projecten binnen de gemeente

Met het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord is het doel dat luchtkwaliteit bij de uitvoering van projecten meer wordt meegenomen en het verbeteren van de luchtkwaliteit als voorwaarde wordt meegenomen bij bepaalde keuzes. In het Actieplan Geluid dat in 2024 is vastgesteld wordt als actie opgenomen dat bij projecten op het gebied van beheer en onderhoud het verminderen van geluidshinder als criteria of koppelkansen wordt meegenomen.

Dierenopvang

Gemeenten hebben op het gebied van dierenwelzijn verplichte taken, bijvoorbeeld het vervoeren en opvangen van zwerfdieren of onverzorgd achtergebleven dieren na huisuitzetting/ huisontruiming, die voortkomen uit algemene en specifieke wetten (zoals de Algemene wet bestuursrecht, het Burgerlijk Wetboek en de Wet dieren). Gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek hebben deze taken momenteel uitbesteed aan de Dierenambulance Gooi en Vechtstreek (1), de Vogelopvang Midden-Nederland (2), de Egelopvang Midden-Nederland (3) en verschillende dierenopvangcentra. De gemeente Laren heeft een overeenkomst met Dierenasiel Eemland in Soest.

Om de continuïteit van de wettelijke taken die gemeenten hebben in de opvang van dieren ook in te toekomst te borgen, hebben de regiogemeenten en deze dierenwelzijnsorganisaties (1-2-3) in 2024 afspraken gemaakt om vanaf 2025 de zorg voor de opvang en het vervoer van dieren structureel te organiseren en de af te nemen diensten van deze dierenwelzijnsorganisaties kostendekkend te financieren. Dit moet zorgen dat de dierenwelzijnsorganisaties kunnen blijven voortbestaan.

Dierenambulance Gooi en Vechtstreek en dierenasiel Crailo hebben zich verenigd in een nieuwe stichting, het

Gooische Nest, met het voornemen om een nieuwe accommodatie te realiseren waarin het huidige dierenasiel Crailo en de Dierenambulance Gooi en Vechtstreek hun onderkomen zullen hebben. De regiogemeenten zullen per gemeente nog een dienstverleningsovereenkomst met het Gooische Nest moeten afsluiten. Over de start van de dienstverlening door het Gooische Nest volgt in 2025 meer duidelijkheid. Dit is afhankelijk van de bouw van het nieuwe dierzorgcentrum.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
3.4.1	Circulaire economie beter borgen in onze organisatie	3.4.1.1	We gaan specifieke duurzaamheidseisen te stellen voor onze onze inkoopprocessen en aanbestedingen.	
		3.4.1.2	We gaan specifieke duurzaamheidseisen borgen in het vergunningsproces.	
3.4.2	Een heldere transitiejaar naar onze inwoners richting het uitfasen van de PMD mini-container	3.4.2.1	We gaan samen met andere GAD gemeenten een heldere communicatie campagne opzetten.	
3.4.3	We sluiten aan bij de landelijke doelstelling voor minimaal 1,5% energiebesparing per jaar. Voor maatschappelijk vastgoed is onze doelstelling hoger: 2% per jaar.	3.4.3.1	We ondersteunen inwoners via verschillende instrumenten, waaronder voorlichting, het energieloket, etc. Voor de opgave om bestaande koopwoningen te isoleren voeren we een gericht plan uit.	
		3.4.3.2	We maken prestatieafspraken met de energiecoöperatie Hut van Mie.	
		3.4.3.3	Via de Omgevingsdienst handhaven webedrijven op verplichte energiemaatregelen.	
3.4.4	We zetten in op het opwekken van energie, door het benutten van grote daken en het stimuleren van zon op overgedaken.	3.4.4.1	Voor 2026 willen we tenminste één grootproject realiseren. In 2025 blijven wegeschikte locaties verkennen.	
3.4.5	Laren aardgasloos in 2050	3.4.5.1	We actualiseren de Transitie Visie Warmte in 2025 om in 2026 een warmte-uitvoeringsplan te kunnen maken.	
3.4.6	Streven naar behoud en verbetering van schone lucht en een gezonde leefomgeving.	3.4.6.1	Het project Hollandse Luchten, waar door de inwoners fijnstof is gemeten loopt nog steeds. Er wordt gekeken wat we met de data kunnen.	
		3.4.6.2	In het kader van de ondertekening van het Schone Lucht Akkoord een campagne beperking en bewustwording houtstook opzetten.	
		3.4.6.3	In 2024 is het Actieplan geluid vastgesteld. Er moet gezorgd worden dat het verminderen van de geluidsbelasting als onderdeel wordt meegenomen bij projecten op het gebied van beheer en onderhoud van wegen.	
		3.4.6.4	De gemeente is onderdeel van het convenant Gebiedsgericht Grondwaterbeheer het Gooi. Daarbinnen werkt zij samen met andere partijen aan oplossingen voor het aanpakken van vervuilde grondwaterpluimen.	

3.4.7	Borging van de continuïteit van de wettelijke taken die de gemeente heeft in de opvang van dieren.	3.4.7.1	Met de dierenwelzijnsorganisaties (Vogelopvang Midden-Nederland/Egelopvang Midden-Nederland/ Gooische Nest) zijn voor 2025 nieuwe dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.	
-------	--	---------	--	---

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
3.4.1.1	De eisen zijn opgenomen in het inkoopbeleid. Momenteel worden duurzaamheidseisen procesmatig geïmplementeerd evenals de monitoringsystematiek
3.4.1.2	De gesprekken lopen nog. We zijn bezig met verkenning van mogelijkheden.
3.4.2.1	De communicatie-campagne komt in hoofdzaak vanuit de GAD maar wordt in samenwerking met de gemeenten voorbereid.
3.4.4.1	We blijven locaties verkennen, intussen is er een besloten om het dak van de brandweerkazerne te gebruiken voor het plaatsen van zonnepanelen.
3.4.5.1	er wordt nu aan de actualisatie van de Transitie Visie Warmte gewerkt.
3.4.7.1	Samen met andere gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek worden deze dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de organisaties Vogelopvang Midden-Nederland, Egelopvang Midden-Nederland, Dierenambulance Gooi en Vechtstreek, Gooische Nest opgesteld en afgestemd. Dit kost meer tijd dan voorzien. Met de egelopvang is een DVO afgesloten, maar met de rest nog niet. Met de vogelopvang sluiten we voor 2025 een DVO af en gaan daarna in gesprek voor een DVO vanaf 2026. Met de dierenambulance moet voor 2 jaar een DVO worden afgesloten. De opening van het Gooische Nest is voorzien eind 2026. De ingangsdatum van deze DVO is afhankelijk van de realisatiedatum. Voor de opvang van de zwerfdieren heeft de gemeente Laren momenteel een overeenkomst met Dierenasiel Eemland in Soest.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
CDOKE gelden: Vanuit het rijk krijgt gemeente Laren een specifieke uitkering om de ambtelijke inzet voor klimaat, milieu en circulaire economie te stimuleren. Tegenover deze inkomst staat dezelfde last geraamd en is daarmee budgetneutraal.	€ -88.764	Baten	Voordeel
CDOKE gelden: Dit betreft de bijdrage aan de BEL-Combinatie voor het klimaatteam. Deze kosten worden door middel van een specifieke uitkering van het rijk gedekt en is daarmee budgetneutraal.	€ 88.764	Lasten	Nadeel
Isolatie NIP: Vanuit het rijk krijgt gemeente Laren een specifieke uitkering voor het nationaal isolatieprogramma om huizen te isoleren. Tegenover deze inkomst staat dezelfde last geraamd en is daarmee budgetneutraal	€ -616.500	Baten	Voordeel
Isolatie NIP: Vanuit het rijk krijgt gemeente Laren een specifieke uitkering voor het nationaal isolatieprogramma om huizen te isoleren. Tegenover deze last staat dezelfde inkomst geraamd en is daarmee budgetneutraal.	€ 616.500	Lasten	Nadeel
Totaal	€ 0		

3.5 Afval

Circulaire economie

Circulaire economie gaan we als een standaard integreren in nieuwe bouwwerken en woningen. Er komen minimale eisen voor het gebruik van duurzamere materialen alsook een materialenpaspoort bij alle nieuw op te leveren gebouwen. 2025 wordt ook het jaar waarop de circulaire inkoopprocessen van de MRA een standaard onderdeel worden van de inkoopprocessen van onze gemeente.

Afval

Na de stemming van de GAD-gemeenten over het voor- of nascheiden, staat 2025 in het kader van de transitie naar een mini-container minder. De PMD-container gaat verdwijnen, dat betekent minder afval scheiden en meer ruimte in de tuin. Het kan voor inwoners wat verwarrend zijn waarom we in 2025 toch nog door moeten gaan met het scheiden van afval. Om hier duidelijkheid in te scheppen wordt er met alle GAD-gemeenten een communicatiecampagne gestart om de transitie zo helder en duidelijk mogelijk te maken voor onze inwoners.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
3.5.1	Meer duurzaamheid in de bouw	3.5.1.1	Gebruik van materialenpaspoort bij nieuw op te leveren gebouwen	
		3.5.1.2	Opstellen van minimale eisen duurzame materialen bij bouwwerken	
3.5.2	Duidelijkheid voor inwoners over het scheiden van afval	3.5.2.1	Heldere en transparante wijze van communicatie binnen GAD-gemeenten over het verdwijnen van de PMD-container	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
3.5.1.1	Eisen zijn opgenomen in het inkoopbeleid. We zijn bezig met de uitwerking (Leidse Ladder) ervan samen met het team openbare ruimte.
3.5.1.2	Eisen zijn opgenomen in het inkoopbeleid. Momenteel vindt de uitwerking (toepassing Leidse Ladder) plaats samen met het team openbare ruimte.
3.5.2.1	Het project hiervoor wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door de GAD die dit in nauwe samenwerking met de gemeenten uitvoert.

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

4 Sporten, ontwikkelen en leren in Laren

4.1 Cultuur en media

Kunst- en cultuurnota

Naar aanleiding van de evaluatie van de kunst- en cultuurnota 2021-2025 zijn de volgende speerpunten naar voren gekomen: Meer aandacht voor cultuur in de klas, aanstellen van een bruggenbouwer cultuur, kunst in de openbare ruimte en cultuurparticipatie voor jongeren.

Bibliotheek

Het speelveld van bibliotheken raakt verschillende domeinen. Door in samenwerking met de deelnemende gemeenten één lijn te trekken in de opdracht, kunnen inwoners over de dorpsgrenzen heen gebruik maken van de diensten van de bibliotheek.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
4.1.1	Meer aandacht voor cultuur in de klas	4.1.1.1	Uitvoering geven aan Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK).
		4.1.1.2	Aanstellen van een cultuurcoördinator als verbinder voor de instellingen, verenigingen, onderwijs en ondernemers, zodat er meer en beter samengewerkt kan worden en een gezamenlijk culturele agenda uitgevoerd kan worden.
4.1.2	Kunst in de openbare ruimte	4.1.2.1	In de openbare ruimte zetten we kunst in om inwoners op een laagdrempelige manier kennis laten maken met kunst en kinderen bewust maken van hun culturele omgeving.
4.1.3	Cultuurparticipatie voor jongeren	4.1.3.1	Wij stimuleren initiatieven van inwoners en verenigingen die cultuur verbinden met onze jeugd
4.1.4	De maatschappelijke rol van bibliotheken bestendigen	4.1.4.1	De inzet van de bibliotheek focust zich op vier inhoudelijke thema's: 'iedereen basis-taalvaardig', 'iedereen digitaal vaardig', 'een leven lang leren voor iedereen' en 'iedereen kan meedoen'. Deze vertalen zich naar onder meer naar de volgende diensten: uitvoering van het Informatiepunt Digitale Overheid, digitale basiscursussen en workshops, programmering rond actuele thema's zoals duurzaamheid en themacafé's voor het faciliteren van ontmoetingen en blijven leren.

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
4.1.1.2	De insteek is dat de cultuurcoördinator, die vanaf juli 2025 zal starten, in het eerste schooljaar een cultuureducatiepakket kan samenstellen.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Subsidies: Door het foutief inlezen van de begroting 2025 zijn de toegekende subsidies 2025 niet juist in de begroting opgenomen. Dit wordt door deze wijziging gecorrigeerd.	€ 20.516	Lasten	Nadeel
Totaal	€ 20.516		

4.2 Sport

Buurtsportcoaches

Buurtsportcoaches worden BEL-breed ingezet om de doelstellingen zoals beschreven in het Werkplan 2024-2025 te behalen. Alle doelstellingen uit het werkplan dragen bij aan het promoten van een gezonde en actieve leefstijl van de inwoners.

Lokaal Sportakkoord II

Het lokaal Sportakkoord wordt uitgevoerd om bij te dragen aan de landelijke ambities. Hierbij ligt de nadruk op een veilige sportomgeving en het werven van vrijwilligers.

Brede Spuk

Mede door financiering vanuit de GALA middelen (Brede Spuk) wordt er ingezet op de ambities vanuit Sportakkoord 2, Buurtsportcoaches ingezet vanuit de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen. Tevens wordt er vormgegeven aan de Ketenaanpak Valpreventie en de Ketenaanpak Overgewicht & Obesitas.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
4.2.1	Inwoners sporten/bewegen meer	4.2.1.1	Wij ondersteunen de sportverenigingen onder andere door inzet van de buurtsportcoaches en JOGG (Jongeren op gezond gewicht). Ook maatschappelijke initiatieven om inwoners meer te laten bewegen kunnen op onze steun rekenen. We zullen het Uitvoeringsplan Sportvisie Laren opstellen in 2025.	
4.2.2	Het creëren van een zo veilig mogelijke sportomgeving bij de sportverenigingen in de gemeente.	4.2.2.1	Samen met de Sportraad bespreken hoe we er voor kunnen zorgen dat zoveel mogelijk verenigingen in Laren beleid hebben omtrent het creëren van een veilig sportklimaat, denk hierbij aan: vertrouwenscontactpersonen, VOG's (verklaringen omtrent het gedrag) bij vrijwilligers en gedragsregels binnen de vereniging.	
		4.2.2.2	Verenigingen ondersteunen waar nodig middels de inzet van een verenigingsondersteuner.	
4.2.3	Het verminderen of voorkomen van valongevallen bij ouderen in Laren, door risicofactoren te behandelen of aan te passen.	4.2.3.1	Uitvoeren van de ketenaanpak valpreventie, uitvoeren van een communicatiecampagne, organiseren van informatiebijeenkomsten, fitheidstesten en het aanbieden van beweegcursussen.	
4.2.4		4.2.4.1		

	Aanpak overgewicht voor kinderen en volwassenen verbeteren		Netwerk GLI (Gecombineerde Leefstijlinterventie) volwassenen optimaliseren. Waarbij aandacht is voor voldoende GLI coaches, bekendheid bij huisartsen en inwoners.	
		4.2.4.2	KIDS (Kanjers in de Sport) aanpak waaronder de Sportkanjerclub verbeteren. Naast de betrokkenheid van de intern begeleiders van scholen, verpleegkundigen, diëtisten en kinderverpleegkundigen kijken hoe de werkwijze verbeterd kan worden waardoor meer kinderen beter worden geholpen.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
4.2.1.1	Het uitvoeringsplan Sportvisie Laren kent vertraging. We zetten in 2025 vooral in op verduurzaming van Zwembad de Biezem en het opstarten van het Sportfonds in Laren.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Subsidies: Door het foutief inlezen van de begroting 2025 zijn de toegekende subsidies 2025 niet juist in de begroting opgenomen. Dit wordt door deze wijziging gecorrigeerd.	€ -786	Lasten	Voordeel
Totaal	€ -786		

4.3 Onderwijs

Integraal Huisvestingsplan Laren

Er is een grote opgave op het vlak van onderwijshuisvesting met aanzienlijke financiële consequenties. Er zijn veel oude, vaak monumentale schoolgebouwen in de gemeente die op korte (0-5 jaar) tot middellange termijn (5-10 jaar) renovatie of vervangende nieuwbouw behoeven. Met het Integraal Huisvestingsplan (IHP) wil Laren samen met de schoolbesturen toekomstbestendige onderwijshuisvesting realiseren en de investeringen die daar voor nodig zijn in beeld brengen. Veel aandacht hierbij is voor verduurzaming van de panden. In geval van (vervangende) nieuwbouw gaan we uit van BENG (Bijna Energieneutraal Gebouw) en aardgasvrij; bij renovatie streven we naar dezelfde kwaliteit. Naast duurzaamheid verbeteren we ook de luchtkwaliteit in de scholen en zijn er functionele verbeteringen. Met de renovatie/nieuwbouw wordt de levensduur van de schoolgebouwen 40 tot 50 jaar verlengd.

Na vaststelling van het IHP gaan de schoolbesturen aan de slag met de verschillende renovatie- en nieuwbouwprojecten.

Binnen de BEL Combinatie is onvoldoende capaciteit en expertise om de rol van de gemeente in de uitvoering van de verschillende projecten in het kader van het IHP volledig te vervullen. Om voldoende te kunnen toetsen en adviseren, ten behoeve van kwaliteit, kosten en voortgang van de projecten, zal extern worden ingehuurd.

Nationaal Programma Onderwijs

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) heeft Laren middelen ontvangen. Medio 2022 heeft B&W ingestemd met het voorstel voor de verdeling van de middelen. Middels de verschillende interventies vanuit het NPO zetten we in op gelijke onderwijskansen en faciliteren we sportieve en culturele activiteiten. Tot en met schooljaar 2024-2025 zal concrete invulling worden gegeven aan de uitvoering van de maatregelen. Hierna stopt dit.

Tussentijds zijn de ingezette interventies geëvalueerd. Inmiddels is duidelijk dat in ieder geval het project muziekonderwijs en tiggerym succesvol zijn. Voor deze interventies zijn structureel middelen begroot, zodat

acties op de langere termijn (na schooljaar 2024-2025) kunnen worden voortgezet.

VoorleesExpress

In regionaal verband voert de bibliotheek het project VoorleesExpress uit. Middels de VoorleesExpress bevorderen we taalontwikkeling en leesplezier bij kinderen met een taalachterstand. Hiermee zetten we in op het voorkomen van laaggeletterdheid en op gelijke onderwijskansen.

Vanuit de gemeente Laren wordt dit vooralsnog bekostigd vanuit het NPO. Na 2024 zijn deze middelen echter op. De bibliotheek heeft nu aan alle betrokken gemeenten een subsidieaanvraag gedaan voor structurele voortzetting vanaf 2025. In de loop van 2024 vindt de evaluatie plaats; als het project succesvol blijkt is het wenselijk dat het (in regionaal verband) wordt vervolgd.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
4.3.1	Onderwijshuisvesting is kwalitatief op orde en passend bij de Larense maat.	4.3.1.1	We stellen een volwaardig Integraal Huisvestingsplan vast.	
		4.3.1.2		
4.3.2	Kinderen krijgen gelijke (onderwijs-)kansen	4.3.2.1	Met structurele voortzetting van de (tot en met 2024/2025 via het Nationaal Programma Onderwijs) ingezette interventies zetten we in op gelijke onderwijskansen en faciliteren we sportieve (Tijgergym) en culturele (project muziekonderwijs) activiteiten.	
		4.3.2.2	Middels de Voorleesexpress zetten we in op het voorkomen van laaggeletterdheid en op gelijke onderwijskansen.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

4.4 Gezondheid en participatie

Preventief aanbod

Voorzieningen van onze maatschappelijke partners helpen onze inwoners om gezond en energiek te blijven en leiden tot zelfredzaamheid. We willen deze voorzieningen blijven versterken.

Gezonde inwoners

We streven ernaar dat onze inwoners gezond zijn en blijven, waardoor ze langer thuis kunnen blijven wonen en zelfredzaam zijn.

Gezond en veilig opgroeien

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Wij willen zorgen voor voldoende dekkend aanbod, goede preventie en verbeterde taalontwikkeling van

kinderen met een verhoogd risico op taalachterstand.

Jongerenparticipatie

Laren wil jongeren de kans geven om mee te denken bij het maken en uitvoeren van beleid. Er is het afgelopen jaar meegedacht door de Jongerenraad over wat jongeren bezighoudt. Samen met de jongeren gaan we deze vorm van participatie evalueren.

Inclusie

We streven naar een samenleving waarin iedereen ervaart dat hij erbij hoort en gelijke kansen heeft om deel te nemen aan alle aspecten van het leven.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
4.4.1	Met preventie, inzetten op het vergroten van kansen en het versterken van individuen en daarmee de samenleving als geheel. Zo willen we zwaardere problemen en ondersteuning voorkomen.	4.4.1.1	De instrumenten die we inzetten zijn: Leefstijlpunt, informatiepunt maatschappelijke zaken HBEL. We zorgen dat de inloop voor al deze functies laagdrempelig is en verbinden dit met maatschappelijke partners (onder andere Versa, bibliotheek).	
		4.4.1.2	We willen onze ondersteuning zo dicht mogelijk bij inwoners organiseren. Dit doen we bij Hart van Laren. Daarom zijn onze steunpunten zoals informatiepunt maatschappelijke zaken HBEL en Leefstijlpunt daar georganiseerd.	
		4.4.1.3	Toewerken naar een digitale sociale kaart (aanvullend op de papieren versie), zo mogelijk in HBEL-verband.	
		4.4.1.4	We bieden onze inwoners de mogelijkheid voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Regionaal wordt deze cliëntondersteuning geëvalueerd.	
4.4.2	Verschuiven van ‘ziekte en zorg’ naar ‘gezondheid en gedrag’ (IZA = Integraal Zorgakkoord, GALA = Gezond en Actief Leven Akkoord)	4.4.2.1	In de regionale samenwerking Gezond Gooi werken we via diverse coalities en ketenaanpakken aan de gezondheidsbevordering van onze inwoners.	
		4.4.2.2	Welzijn op recept integreren we in het Leefstijlpunt.	
		4.4.2.3	In 2025 zetten we in op het vergroten van het aantal inwoners dat doorverwezen wordt/ gebruik maakt van het leefstijlpunt en Welzijn op recept.	
		4.4.2.4	Via de IZA werkgroepen brengen we de positieve gezondheidsgedachte verder onder de aandacht bij de eerstelijnszorgaanbieders én bij de inwoners.	
4.4.3		4.4.3.1		

	Inwoners voelen zichzelf verantwoordelijk voor hun eigen (mentale) gezondheid. Inwoners die daar hulp bij nodig hebben, informeren wij over de beschikbare voorzieningen.		In samenwerking met maatschappelijke partners ontwikkelen we activiteiten op de thema's: één tegen eenzaamheid, mentale gezondheid, valpreventie, mantelzorg en sluiten hier aan bij de landelijk georganiseerde weken/campagnes (Hey, het is oké (mentale gezondheid)), IkPas (dry January).	
4.4.4	Inwoners die belast zijn met mantelzorgtaken, beter ondersteunen en waarderen.	4.4.4.1	In HBEL-verband uitvoering geven aan het plan van aanpak Mantelzorg	
		4.4.4.2	We voeren de dementiescan uit.	
4.4.5	Verminderen van problematisch middelengebruik	4.4.5.1	In BEL verband werken we samen met de eerstelijnszorgaanbieders om problematisch middelengebruik vroeg te kunnen signaleren. Eind 2024 startte de pilot 'handreiking zorgpad alcohol 1e lijn'.	
		4.4.5.2	In de regio Gooi en Vechtstreek wordt samengewerkt in het Preventie- en Handhavingsplan om de verkoop van alcohol aan minderjarigen terug te dringen en voorlichting te geven over alcohol en middelengebruik.	
4.4.6	We willen zo veel mogelijk kinderen die taalachterstand hebben bereiken en zorgen dat die ondersteuning krijgen. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is hiervoor een effectief middel.	4.4.6.1	Samen met kinderopvang en GGD maken we afspraken over een zo breed mogelijk bereik van kinderen voor deelname aan de VVE.	
		4.4.6.2	Op basis van subsidieregeling 'Elke peuter een kans' stimuleren we het gebruik van VVE.	
		4.4.6.3	We voeren in 2025 de VVE-monitor in om de effecten beter in beeld te brengen.	
4.4.7	Vanuit de benadering positieve gezondheid zetten wij welzijnswerk in voor zoveel als mogelijk zelfredzame inwoners te hebben en waar nodig inzet om een toereikend netwerk rondom inwoners te verzorgen.	4.4.7.1	Inwoners zoveel mogelijk leiden naar bestaande activiteiten van onze maatschappelijke partners in de dorpen en stimuleren om zelf of in hun netwerken initiatieven te ontplooiën.	
4.4.8	Resultaten van het welzijnswerk beter inzichtelijk maken	4.4.8.1	De transformatie in de dienstverlening van Versa is verder vormgegeven in 2024. Op basis hiervan voeren we tussentijdse monitorgesprekken.	
4.4.9	Jongeren worden betrokken bij het maken en uitvoeren van beleid	4.4.9.1	Samen met de jongeren evalueren we de huidige vorm van participatie.	
4.4.10	Wij vinden het belangrijk dat onze gemeenschap een inclusieve gemeenschap is.	4.4.10.1	In 2024 en 2025 wordt met de inwoners en andere stakeholders een visie op inclusie, diversiteit en toegankelijkheid ontwikkeld. Dit vertaalt zich in een uitvoeringsplan.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
4.4.10.1	De visie en planvorming van het BEL-inclusiebeleid is in juni 2025 gestart. Op hoofdlijnen volgen we de wettelijke thema's en leveren daar onze inspanning voor. In de loop van 2025 werken wij het inclusiebeleid verder uit.
4.4.2.2	Welzijn op recept is een product binnen het Leefstijlpunt. We zijn in Laren bezig met een huisartsenpraktijk om Welzijn op recept te integreren in het leefstijlpunt. De eerste aanmeldingen zijn binnen (Q2 2025).
4.4.2.3	Het leefstijlpunt is gerealiseerd. Met extra aanvulling van het product "Welzijn op Recept" kunnen we een snellere doorontwikkeling realiseren. Dit maakt onderdeel uit van een bredere visie op de toegang in het sociaal domein.
4.4.4.1	Het gerealiseerde plan van aanpak is in uitvoering.
4.4.8.1	Gesprekken met Versa over de transformatie in de dienstverlening zijn gaande.
4.4.9.1	Door het uit elkaar vallen van de jongerenraad in 2024 was het niet mogelijk om de huidige vorm van participatie met hen te evalueren. De vorm van participatie is daarom geëvalueerd met input vanuit het jongerenwerk, een voormalig lid van de jongerenraad en de beleidsadviseur. We gaan kijken nu hoe we jongerenparticipatie verder kunnen vormgeven.

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Subsidies: Door het foutief inlezen van de begroting 2025 zijn de toegekende subsidies 2025 niet juist in de begroting opgenomen. Dit wordt door deze wijziging gecorrigeerd.	€ -2.774	Lasten	Voordeel
Totaal	€ -2.774		

5 Meedoen in Laren

5.1 Maatschappelijke ondersteuning

Huishoudelijke hulp

Lokaal maar ook landelijk staat er veel druk op huishoudelijke hulp. De verwachting is dat de druk op huishoudelijke hulp de komende jaren niet afneemt. In regionaal verband wordt gekeken hoe we huishoudelijke hulp toegankelijk en betaalbaar houden.

Wmo-begeleiding

Het aantal mensen dat wordt ondersteund met geïndiceerde Wmo-begeleiding stijgt minder sterk. Deze afzwakking wordt mogelijk gemaakt door de inzet van het lokale begeleidingsteam dat in mei 2021 is gestart. Dit team biedt ondersteuning zonder indicatie. Door een verdere professionalisering en de doorontwikkeling van het lokale begeleidingsteam verwachten we dat de aantallen geïndiceerde begeleiding ook de komende jaren gaat dalen.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
5.1.1	Op basis van de HBEL-visie werken we aan de verdere transformatie in het sociaal domein.	5.1.1.1	We zijn bezig een beweging te maken naar basisondersteuning en daarmee afname van de geïndiceerde zorg. Hiervoor houden we de laagdrempelige inloop beschikbaar, zoals Leefstijlpunt, informatiepunt maatschappelijke Zaken HBEL, en verbinden dit met maatschappelijke partners (Versa, bibliotheek) zoals ook geformuleerd in 4.4 gezondheid en participatie.	
5.1.2	Wmo-voorzieningen toegankelijk en betaalbaar houden.	5.1.2.1	Om de geïndiceerde Wmo-voorzieningen toegankelijk en betaalbaar te houden, wordt de invulling van dagbesteding, begeleiding en huishoudelijke hulp regionaal geëvalueerd. Er vindt voor deze drie voorzieningen een brede heroverweging plaats. In 2025 betekent dit mogelijk dat we een nieuwe invulling van dagbesteding, begeleiding en huishoudelijke hulp implementeren.	
5.1.3	De overgang van het vaste tarief voor de eigen bijdrage naar een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage op een goede manier organiseren.	5.1.3.1	Een implementatieplan opstellen voor een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage per 1 januari 2026.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
5.1.2.1	De implementatie vindt plaats in 2026. In 2025 wordt gestart met de voorbereiding.
5.1.3.1	Van rijkswege wordt de inkomensafhankelijke bijdrage niet per 1 januari 2026 maar per 1 januari 2027 ingevoerd.

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

5.2 Inkomensregelingen en arbeid

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
5.2.1	We zetten in op het voorkomen van schulden en het tegengaan van armoede.	5.2.1.1	Op basis van het beleidsplan bestaanszekerheid uitvoering geven aan de daarin opgenomen actiepunten. Jaarlijks rapporteren we over de realisatie.	
		5.2.1.2	We continueren het jeugdfonds en volwassenenfonds sport en cultuur en geven meer bekendheid aan de fondsen.	
5.2.2	We zetten in op bestaanszekerheid voor de inwoners	5.2.2.1	We zorgen voor een duidelijk overzicht van de voorwaarden en rechten bij een bijstandsuitkering en bijzondere bijstand op de website en in folders.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Subsidies: Door het foutief inlezen van de begroting 2025 zijn de toegekende subsidies 2025 niet juist in de begroting opgenomen. Dit wordt door deze wijziging gecorrigeerd.	€ 34.097	Lasten	Nadeel
Totaal	€ 34.097		

5.3 Zorg voor jeugd

Gezond opgroeien

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start, een "Kansrijke Start". "Kansrijke Start" is een landelijk actieprogramma waarin we als BEL-gemeenten een samenwerking vormen met lokale partners die werken met kwetsbare gezinnen. Ook moet er aandacht zijn voor preventie bij scheidingen om te voorkomen dat de situatie binnen het gezin escaleert en dat geïndiceerde jeugdhulp nodig is.

Hervormingsagenda Jeugd en Richtinggevend kader

In 2023 is er landelijk overeenstemming gekomen op de Hervormingsagenda Jeugd. Eén van de centrale doelstellingen achter de hervormingsagenda is om de jeugdzorg financieel houdbaar te krijgen. Dat moet onder meer bereikt worden door de reikwijdte van de jeugdhulpplicht in te perken. De Jeugdwet moet zodanig aangepast worden dat de jeugdhulpplicht enkel toeziet op jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties.

Het Richtinggevend Kader brengt in beeld wat gemeenten vanuit onder andere de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening kunnen doen om de toegang tot hulp en ondersteuning voor inwoners te optimaliseren. Het zet daarmee een basisniveau voor de gemeentelijke toegang, lokale teams en dienstverlening aan inwoners in kwetsbare en complexe situaties.

Transformatie Jeugdbescherming

Op regionaal niveau zijn we gestart met de voorbereiding van de veiligheidsteams waarin de functie van Veilig Thuis, Gecertificeerde instelling en de Raad voor de Kinderbescherming een rol krijgt. Dit team zal nauw samenwerken met de lokale teams zodat opschalen en afschalen van casussen sneller verloopt en kwetsbare jeugdigen nog beter worden geholpen.

Jeugdzorg plus

We willen dat jeugdigen in de thuissituatie opgroeien en de zorg en ondersteuning nabij wordt georganiseerd. Waar nodig, is hiervoor passende 24/7 ambulante ondersteuning beschikbaar. Jeugdigen met meervoudige en complexe problematiek die soms aangewezen zijn op jeugdzorg Plus krijgen vanaf 2024 een combinatie van ambulante begeleiding en opvang die kleinschalig is. De voorbereiding voor dit concept is reeds gestart samen met onze partners.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
5.3.1	Kinderen groeien gezond op.	5.3.1.1	Uitvoeren van het actieprogramma Kansrijke Start (zoals Nu Niet Zwanger, preventieve huisbezoeken door de jeugdgezondheidszorg, Stevig Ouderschap).	
		5.3.1.2	Verbreden van de sociale kaart op het onderdeel jeugd met daarin het aanbod van aanbieders in het voorveld.	
5.3.2	Voorkomen van uitval van leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. We streven ernaar dat elke leerling een vorm van onderwijs krijgt, ongeacht de beperking.	5.3.2.1	We bereiden in de regio Gooi en Vechtstreek voorstellen voor om onderwijs-jeugdzorgarrangementen (OJA) in te zetten op scholen voor speciaal onderwijs.	
5.3.3	Informele steun is de basis, de formele hulp vult aan.	5.3.3.1	Voortzetten, evalueren en bijsturen van de steun vanuit het informele netwerk door de inzet van Buurgezinnen en Samen Oplopen.	
5.3.4	Binnen het lokaal netwerk wordt goed samengewerkt.	5.3.4.1	Wij werken samen met onze partners in het onderwijs, de huisartsen, de POH-er Jeugd GGZ (Praktijkondersteuning Huisarts Geestelijke Gezondheidszorg) en het lokale team om zo veel als mogelijk niet-geïndiceerde zorg lokaal vorm te geven.	
5.3.5	Bevorderen van het mentaal welbevinden door het beperken van het middelengebruik door jongeren.	5.3.5.1	Ontwikkelen en uitvoeren van een actieplan met het onderwijs, de Jeugdgezondheidszorg, politie en het jongerenwerk	
5.3.6	Jeugdigen groeien (veilig) in de thuissituatie op en de zorg en ondersteuning worden in de buurt georganiseerd.	5.3.6.1	Het regionaal Veiligheidsteam werkt nauw samen met lokale teams. In 2025 gaan we de werkwijze beproeven en implementeren.	
		5.3.6.2	Jeugdigen met een maatregel worden direct (binnen 5 dagen) geholpen en krijgen een (tijdelijke) jeugdbeschermer, die een plan van aanpak maakt.	
5.3.7		5.3.7.1		

	Kortere wachttijden in de jeugdzorg		Een tool/registratiesysteem ontwikkelen, waardoor de wachttijden bij aanbieders van zorg inzichtelijk worden waardoor betere sturing mogelijk is.	
5.3.8	Lokale vertaling hervormingsagenda	5.3.8.1	Aanpassing van het onderdeel jeugdhulp uit de verordening sociaal domein op basis van landelijke wijzigingen in de reikwijdte van de jeugdhulpplicht.	
		5.3.8.2	Implementatie van de hervormingsagenda naar de lokale situatie in Laren.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
5.3.1.2	De digitale sociale kaart waar jeugd onderdeel van uitmaakt is in kaart gebracht en wordt geïmplementeerd naar het digitale platform dat naar verwachting eind van het jaar is afgerond.
5.3.5.1	Dit is onderdeel van het nog vast te stellen regionale Preventie- en Handavingsplan.
5.3.7.1	De tool is op dit moment niet, maar er lopen wel diverse regionale en lokale projecten die als doel hebben de wachttijden te verkorten. Bijvoorbeeld het programma Instroom, doorstroom en uitstroom is hiervoor opgericht.

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen

Vluchtelingen, asiel en integratie

We streven ernaar te voldoen aan de taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Samen met onze partners, de inburgeringsconsulenten HBEL, vrijwilligers zoals goede Buren in Eemnes, het Taalcafé, bekijken we hoe we mensen zo goed en snel mogelijk kunnen laten integreren.

Voor de aan ons toegewezen Oekraïense vluchtelingen houden we de huidige opvang in stand. De opvang tot 1 juli 2026 van 250 asielzoekers met een verblijfsvergunning in het voormalig ziekenhuis Tergooi, nu Craibosch, wordt begeleid door het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers). We willen de inburgering daar al starten voor de mensen die “gekoppeld” zijn aan de Gooise gemeenten of Eemnes.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen	Activiteiten
5.4.1 Het formeren van een projectorganisatie asielopvang welke zich inzet voor het samenstellen en uitvoeren van een BEL brede asielaanpak. Hieronder vallen de huidige Oekraïne opvanglocaties alsook de (toekomstige) COA locaties en vooralsnog uitvoering van de spreidingswet.	5.4.1.1 We formeren een BEL-projectorganisatie asielopvang. De projectorganisatie zal toewerken naar een plan van aanpak om het opvangdossier toekomstbestendig binnen de BEL-gemeenten te verankeren.

Financiële afwijking

Geen financiële afwijkingen.

6 De algemene inkomsten en uitgaven van Laren

6.1 Algemene uitkering

De algemene uitkering zijn de middelen die we vanuit het Rijk ontvangen om de gemeentelijke taken uit te voeren. We ramen de algemene uitkering op basis van de maatstaven waarop deze wordt gebaseerd. Er zijn drie belangrijke herijkingsmomenten voor de hoogte van de algemene uitkering: de meicirculaire, de septembercirculaire en de decembercirculaire.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Meicirculaire 2025: De meicirculaire 2025 laat een positief effect zien voor 2025. Hierover bent u reeds geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief.	€ -414.000	Baten	Voordeel
Totaal	€ -414.000		

6.2 Belastingen

Gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente die we gebruiken als algemene dekking voor uitgaven in de verschillende programma's. Een uitzondering hierop vormen de riool- en de afvalstoffenheffing. Dit zijn belastinginkomsten met een directe bestemming, deze opbrengsten mogen alleen worden ingezet om de kosten te dekken die de gemeente maakt voor het rioolstelsel en het inzamelen van afvalstoffen. Een inhoudelijke toelichting op de diverse belastingsoorten treft u aan in de paragraaf Lokale heffingen.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor gemeenten. Deze belastingplicht geldt bij die activiteiten waarbij de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met private partijen. Het doel van de wijziging van de wet is om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private partijen.

Gemeenten zijn nu belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven, zo luidt het wettelijk criterium. Praktisch gezien betekent dit dat alleen die activiteiten van de gemeente in de heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als –belaste- onderneming te worden aangemerkt.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
6.2.1		6.2.1.1	

	Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges		De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven	
6.2.2	Jaarlijks een correcte aangifte vennootschapsbelasting	6.2.2.1	We streven naar een correcte aangifte Vennootschapsbelasting en dragen zorg voor een tijdige betaling.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
OZB niet-woning eigendom: Bij het opstellen van de programmabegroting 2025 zijn de OZB-inkomsten op basis van prognoses vanuit de gemeente Huizen berekend. De definitieve cijfers zijn in het begrotingsproces niet eerder beschikbaar. In 2025 leidt dit tot lagere opbrengsten.	€ 74.622	Baten	Nadeel
Totaal	€ 74.622		

6.3 Overhead

Alle lasten op overhead worden aan de BEL combinatie voldaan conform het vastgestelde DVO.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen	Activiteiten

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Nummer	Toelichting
--------	-------------

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Kostprijsverhogende btw facturen BEL gemeenten: De gemeente ontvangt facturen van de BEL gemeenten over geleverde diensten. Een deel van de btw is niet compensabel en wordt niet opgenomen in de jaarlijkse opgaaf bcf naar de belastingdienst. Dit deel is kostprijsverhogend en zal in de jaarrekening van 2025 worden opgenomen als een last. Vooralsnog is het voorlopige bedrag van 2024 aangehouden.	€ 59.000	Lasten	Nadeel

Verlenging inzet ingehuurde financieel accounthouders: De inzet van de in 2024 ingehuurde financieel accounthouders is tot Q2-2025 gecontinueerd, mede om de continuïteit en overdracht naar de in vaste dienst getreden financiële accounthouders te borgen. De extra kosten zijn conform de vastgestelde verdeelsleutels verdeeld.	€ 52.875	Lasten	Nadeel
Nieuw logo en huisstijl BEL-gemeenten: eenmalige uitgave van € 25.000 per gemeente.	€ 25.000	Lasten	Nadeel
Toekomstbestendige meerjarig sluitende en reële begroting voor Eemnes en Laren: Het BEL-bestuur heeft ingestemd met het verzoek van Laren en Eemnes om extra inzet te plegen voor de ombuigingen van deze twee gemeenten. De hiermee gemoeide € 60.000 ten behoeve van inhuur is middels een extra bijdrage evenredig verdeeld over de gemeenten Laren en Eemnes.	€ 30.000	Lasten	Nadeel
Overheveling van de bestemmingsreserve "Risicoreserve verplichtingen Oekraïne" naar de BEL Combinatie: De drie colleges van de BEL-gemeenten zijn gezamenlijk overeengekomen om via de Zomernota een deel van de bestemmingsreserve "Risicoreserve verplichtingen Oekraïne" over te hevelen naar de BEL Combinatie. Voor Laren bedraagt de overheveling € 426.577,-.	€ 426.577	Lasten	Nadeel
Met de overheveling van deze financiële middelen naar de BEL Combinatie ontstaat er ruimte om capaciteit in te zetten op taken die zijn blijven liggen, onder andere als gevolg van de extra inzet voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Ook kan hiermee worden geïnvesteerd in versterking op onderdelen waar dat nodig is om de kwaliteit en continuïteit van de uitvoering te borgen.			
Door de overheveling komt de beslissingsbevoegdheid te liggen bij het bestuur van de BEL Combinatie. Dit draagt bij aan snellere besluitvorming, terwijl de betrokkenheid van de drie gemeenten gewaarborgd blijft via hun vertegenwoordiging in het BEL-bestuur.			
Totaal	€ 593.452		

6.4 Treasury en resultaat

Bij de gemeente Laren is treasury een noodzakelijk proces dat ervoor zorgt dat financiële middelen effectief worden beheerd om de gemeentelijke dienstverlening te ondersteunen, financiële stabiliteit te waarborgen en de belangen van de gemeenschap te beschermen. Het is een complexe taak die specialistische kennis en expertise vereist om de financiële gezondheid van een gemeente te waarborgen.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten		
6.4.1	Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.	6.4.1.1	We beheersen renterisico's met gespreide leningen en waarborgen liquiditeit via actief kasbeheer. Dit monitoren we door middel van rapportages.	

Toelichting oorzaak afwijking (alleen bij rood/oranje)

Financiële afwijking

Toelichting	Bedrag	B/L	V/N
Treasury: Gedurende 2025 zijn er kasgeldleningen opgenomen, en naar verwachting nog zullen moeten opnemen. In de raming 2025 is hier geen rekening meegehouden.	€ 200.000	Lasten	Nadeel
Onttrekking Risicoreserve verplichtingen Oekraïne: De drie colleges van de BEL-gemeenten zijn gezamenlijk overeengekomen om via de Zomernota een deel van de bestemmingsreserve "Risicoreserve verplichtingen Oekraïne" over te hevelen naar de BEL Combinatie. Voor Laren bedraagt de overheveling € 426.577,-.	€ -426.577	Baten	Voordeel
Totaal	€ -226.577		